

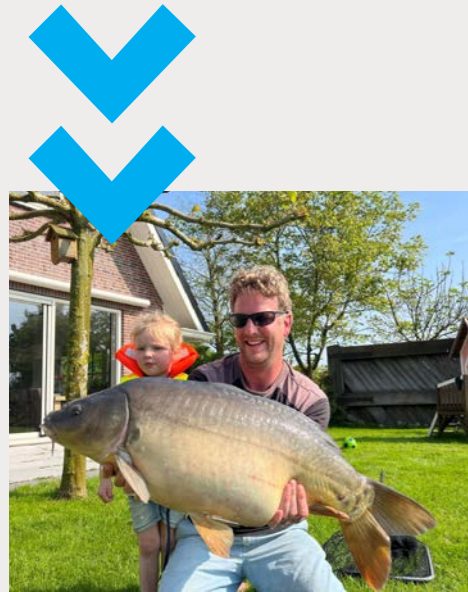

FRYSLÂN

IN DEZE REGIO-EDITIE:

- EK DOBBERVISSEN IN FRIESLAND
- ZEEFORELLEN IN HET LAUWERSMEER
- WINDE-ONDERZOEK OP HET TJEUKEMEER
- SPIEGELKARPERPROJECT DE FRIESE BOEZEM
- FISKERPRAET MET JAN BOUMA

BIJ DE VOORPLAAT

Harm Wammes woont in Grou. Hij kan zo vanuit zijn tuin, die aan het water ligt, karpervissen. Op de cover van deze regio-editie zie je hem samen met zijn zoontje Luuk een net gevangen spiegelkarper bewonderen. Op de foto hierboven zie je hem samen met zijn dochtertje Lieke, eveneens met een fraaie spiegelkarper. Wie zal trouwens zwaarder zijn: Luuk, Lieke of toch de karpers?

EK DOBBERVISSEN KOMT NAAR FRYSLÂN

Het Europees Kampioenschap Dobbervissen, doorgaans een grote publiekstrekker, vindt in 2024 in Spannenburg plaats aan het Prinses Margrietkanaal. Op 29 en 30 juni is het buurtschap bij De Friese Meren naar het decor van dit prestigieuze toernooi. De gehele Europese top van het dobbervissen zal er naar alle waarschijnlijkheid aanwezig zijn.

In de dagen voor de grote strijd eind juni, zullen de deelnemende Europese selecties al in Friesland bivakkeren, om alvast te trainen op het traject in

Spannenburg. Het is niet de eerste keer dat Fryslân een internationaal toernooi binnenhengelt. In 2012 mocht Leeuwarden als eerste Nederlandse plaats het WK zoetwatervissen voor Dames houden. Sportvisserij Fryslân zoekt, samen met Sportvisserij Nederland, nog vrijwilligers voor het EK Dobbervissen, met name wedstrijdcontroleurs.

Wie zich als vrijwilliger wil aanmelden kan mailen met wedstrijden@sportvisserijnederland.nl; of bellen dan wel mailen met 0566-624455, info@visseninfriesland.nl.

In juni vindt het EK Dobbervissen plaats op het Prinses Margrietkanaal nabij Spannenburg.

KIJKJE IN DE KALENDER: WEDSTRIJDEN 2024

De Wedstrijdcommissie van Sportvisserij Fryslân heeft de data en locaties van de Friese Kampioenschappen bekendgemaakt. Alle wedstrijden die georganiseerd worden in Fryslân staan hieronder weergegeven. Naast alle Friese Kampioenschappen (FK) vinden er doorlopend wedstrijden plaats in de regio, georganiseerd door de vele lokale hengelsportverenigingen.

De Kalender van al die overige regionale wedstrijden in Fryslân vind je op de website van Sportvisserij Fryslân. Hier vind je tevens de opgaveformulieren voor deelname aan de FK's.

BELANGRIJKE WEDSTRIJDEN 2024

- 11 mei FK ind, Helomavaart, Munnikeburen
- 22 mei 1e SvdM 55+, Heerenveenskanaal
- 08 juni FK Teams, Hooivaart, Gersloot
- 19 juni 2e SvdM 55+, PM Kanaal, Reahel
- 06 juli FK Feeder, P.M.kanaal, Reahel
- 14 juli FK-jr/dames, Heerenveenskanaal, Heerenveen
- 31 aug Finale Frl Cup, Workummertrekvaart, Parrega
- 15 sept Streetfishing, Sneek

ZEEVISSSEN

- 13 april Selectie Noord, Roptazijl waddenkust
- 19 okt FK Kust, Roptazijl waddenkust

De uitzending met Femke Kok werd erg goed bekeken.

BYT! 'SCOORT' PRIMA KIJKCIJFERS

Byt! is een lofzang op het Friese leven, de natuur, het water én natuurlijk: het sportvissen. Presentator Tamme Smit gaat in dit succesvolle tv-programma van Omrop Fryslân telkens weer met een beroemde Fries op pad. Hij zoekt een stekje dat vertrouwd is voor hem of haar en aan de waterkant halen ze herinneringen op en bespreken ze belangrijke gebeurtenissen uit het leven. Natuurlijk wordt er tegelijkertijd ook een hengeltje uitgegooid.

Voor regionale tv-begrippen werden de uitzendingen zeer goed bekeken. De aflevering met schaatsster Femke Kok was dé topper met een bereik van 127.000 kijkers. Andere recente Byt!-hits waren de uitzendingen met Femke Wiersma (gedeputeerde provincie Friesland, BBB-politica), Willem de Vries (radiopresentator Omrop Fryslân), Jillert Anema (schaatstrainer), Habtamu de Hoop (Tweede Kamerlid namens PvdA), Sjoerd den Daas (NOS China-correspondent), Meindert Talma (singer-songwriter) en Klaas Jansma (Skûtsjedeskundige en commentator).

NIEUW SEIZOEN IN 24/25

Op omropfryslan.nl/nl/tv/programma/byt/ kun je oude uitzendingen terugkijken. Ook het allereerste seizoen met onder meer Lutz Jacobi, Afke Boven, Emiel Stoffels, Elske de Walle, Griet Wiersma, Charles Groenhuijsen, Dennis Wiersma en Sybrand van Haersma Buma als gasten is daar te zien. Heb jij nou een bekende Fries die je eens in Byt! wil zien vissen? Stuur je suggestie op naar: pyt@visseninfriesland.nl. Mocht jouw suggestie de uitzending halen, dan nodigen wij je uit om de opnamedag bij te komen wonen.

Witvisexpert Klaas Mozes deelt zijn tips.

VISSEN MET KLAAS EN VELE ANDEREN

Via de website van Sportvisserij Fryslân kan iedereen visles krijgen van de bekendste en meest ervaren Friese sportvissers. Zoals Klaas Mozes, de Fries die als het om topsportvissen gaat in Nederland, vaak in artikelen opduikt.

Bij de recentste Sportvisserij Fryslân-opname gaat Klaas met de kijker op bezoek bij Gerben, medewerker van Sportvisserij Fryslân. Ze showen hoe je met de feederhengel moet vissen. Ook tonen ze het dobberdragend vissen – oftewel: vissen terwijl je dobber de verzwaaring op de lijn en aassoort moet kunnen

dragen. Er vallen dertien filmpjes van Klaas en andere sportvissers te bewonderen, waarin telkens de fijne tips en trucs van de sportvisser worden doorgegeven aan de kijker. Bij de nieuwe upload van sportvisfilmpjes is tevens een aflevering over dé visrage van nu: streetfishing. Het struinen met licht vismateriaal langs wateren van de grote steden, zoekend naar bijvoorbeeld baars of snoekbaars. De filmpjes zijn te vinden via de Instagram en Facebookpagina van Sportvisserij Fryslân. Binnenkort komen ze ook op YouTube te staan.

SPIEGELKARPER-PROJECT FRIESE BOEZEM

MATCHING COMMUNITY: DEEL JE VANGSTEN

Bij het woord 'spiegel' denken veel mensen aan een object dat beelden terugkaatst van hetgeen zich hier tegenover bevindt. Voor Peter Bakker ligt dat echter anders. Hij ziet direct de ene na de andere spiegelkarper voorbijkomen. Dat is een soort beroepsdeformatie aangezien hij meewerkt aan Spiegelkarperprojecten.

TEKST: PETER BAKKER

Harm Wammes uit Grou stuurde deze karper in, het bleek een Brennentype (Carp-Farm) te zijn.

Een Spiegelkarperproject (SKP) is een gemonitorde uitzetting van deze spiegelkarper, een karpervariëteit. Doel: het behoud garanderen van de vele spiegelkarpers in onze viswateren. Al drie jaar lang vergelijk ik foto's, om te kijken welke spiegelkarper – er zijn zoveel broertjes en zusjes – waar is opgedoken en hoe vaak. Die spiegelbeelden ontstaan doordat vissers van open wateren (neem kanalen, vaarten, rivieren) ze in de Matching Community delen. Zeg: doe jij dat ook al, eigenlijk?

MATCHING COMMUNITY?

Via internet kan jij je gevangen spiegelkarper melden bij skp.karperbeheer.nl. Karperbeheer-medewerkers als ik zien die beelden en hebben op een plank allemaal karpervariëteiten op een rij, met het nummer dat ze kregen bij uitzetting, alsook de locatie van uitzetting. Deze karpers zijn namelijk ooit door de mens in onze wateren losgelaten. Iedere karper heeft een eigen unieke schubpatroon, door goed te ver-

gelijken kunnen we bijna altijd de karper die jij ving en kieke 'matchen' aan een vis die ooit is uitgezet. Zo krijgen we met hulp van sportvissers een heel mooi inzicht in de groei, migratie en overleving van al die karpers. Door dit monitoringssysteem wordt duidelijk welke ras waar zit én welke ras weinig opduikt en dus moeite heeft met de survival.

GOED VOORBEELD DOET VOLGEN

Sinds het allereerste Spiegelkarperproject, dat in 1998 in Amsterdam plaatsvond, zijn er ruim vijftig, kleinere en grotere, SKP's in open water. Het SKP van Friese Boezem, het uitgestrekte stelsel van meren, vaarten en sloten, is er daar een van. Liefst 15.000 karperfoto's die langs de Friese Boezem werden geschoten kwamen sinds 2005 binnen in onze systemen. Nog elk jaar wordt na monitoring van die foto's karpers uitgezet in de Friese Boezem. Welke ras en hoeveel van iedere soort is niet langer een kwestie van natte vingerwerk, maar een weloverwogen keuze op basis van een solide doorgerekend plan met data van de monitoring.

WEL OF NIET MELDEN?

Ik hoor karpervissers nu denken: mijn karpervangst melden? Ik kijk wel uit. Straks ontdekken andere vissers mijn goed lopende stek en moet ik die delen. Integriteit staat bovenaan bij de Matching Community. We delen jouw inzending met geen één andere visser. Mochten we je locatie van melding willen openbaren, dan vragen we altijd eerst toestemming. Wil jij geen openbaring, dan respecteren we dat. Een melding mag nooit ten koste gaan van het vishumeur van de melder!

MATCHPROBLEMEN

Het gebeurt weleens dat we na veel speuren de 'vangstfoto' maar niet kunnen matchen aan een plankfoto. Hoe komt dit? Het kan bijvoorbeeld gaan om een oude vis van voor de start van SKP-uitzettingen in Friesland in 2005. Ook kan het voorkomen dat andere federaties of hengelsportverenigingen buiten de SKP-projecten vis uitzetten in open water, maar die voorafgaand niet fotograferen en melden bij databases als de onze. Dat gooit roet in het eten van de matchers. Geen match kunnen

Tien jaar na de uitzet ving Ilonca van de Ven deze spiegelkarper terug in de buurt van het uitzetpunt.

Deze inzender ving dezelfde vis een week later, maar dan dertig kilometer van Peter Bakker zijn vangplaats.

vinden demotiveert, al is het maar voor even. Want natuurlijk blijven wij matchers ons inzetten om foto's te analyseren en blijven benadrukken hoe belangrijk het is een soort bij uitzetting te fotograferen!

Peter Bakker, de auteur van dit artikel, op de foto met een gevangen Corten Tsjech.

VISSEN MAAR, DELEN MAAR

Ik hoop dat steeds meer karpervissers de Matching Community weten te vinden en hun vangsten blijven inzenden – vooral in Friesland. Niet alleen vanwege het plezier voor de melder en de 'matcher', maar ook omdat matching essentiële informatie oplevert voor het uitzetten van vis. Een foto insturen is een kleine moeite, maar voor ons een groot gebaar!

MATCHING COMMUNITY: SKP FRYSLÂN

De uitzet van karpers is een jaarlijks initiatief van de Commissie SKP Friese Boezem in samenwerking met Sportvisserij Fryslân. We noemen het het 'Spiegelkarperproject'. Meer dan vijftig vrijwilligers hebben in 2023 in Grou wederom 2.000 karpers op de foto gezet en daarna op verschillende locaties in Fryslân uitgezet.

De karpers worden voor het project één voor één geregistreerd door de linkerflank van de vissen te fotograferen. Als er door een sportvisser een spiegelkarper wordt gevangen en hiervan een foto wordt ingestuurd, kan deze door het unieke schubpatroon worden herkend. Er kan met een goede foto afgeleid worden hoeveel de vis is gegroeid en vaak ook welke afstand die gezwommen heeft.

Lees op skp.karperbeheer.nl eenvoudig hoe je een karper aanmeldt.

HET LAUWERSMEER IS 2.000 HECTARE GROOT!

ZEEFOREL IN HET LAUWERSMEER

In het kader van het project Vissen Voor Verbinding wordt ieder voorjaar zeeforel uitgezet in het Lauwersmeer. Zowel met de vliegenlat als met de spinhengel is de zeeforel een fantastische sportvis om te vangen.

Bij de recentelijke uitzet is maar liefst 800 kilo grote zeeforel aan het Lauwersmeer toevertrouwd. De forellen die naast het gemaal Robbengat zijn losgelaten laten zich na het moment van uitzet goed vangen. Dat kan met een streamertje aan de vliegenhengel of met een lepeltje dat je met de spinstok presenteert. Beide methodes geven je een goede kans tot het vangen van een fraaie zeeforel. Elke zeeforel dient na de vangst direct te worden teruggezet.

VISSEN VOOR VERBINDING

Het project Vissen Voor Verbinding heeft als doel een betere verbinding voor trekvisseren te realiseren zodat ze weer tussen de Waddenzee, het Lauwersmeer en de achterliggende wateren kunnen migreren. De terugkeer van de zeeforel als iconische trekvis staat daarbij centraal. Tegelijkertijd versterkt het project de aantrekkelijkheid van het Lauwersmeer voor de sportvisser en daarmee ook de regionale economie, doordat sportvissers die in de streek komen recreëren daar ook overnachten en andere bestedingen doen.

SPECIALE BROCHURE

Om het Lauwersmeer bij een groter publiek (in binnen- en buitenland) onder de aandacht te brengen is er een brochure uitgebracht over de sportvisserij op dit tweeduizend hectare grote water. In deze brochure – die ook online beschikbaar is – geven lokale experts hun beste vistips prijs voor de roof-, wit- en vliegvisserij op het Lauwersmeer. Ook zit er een kaart in de folder die in één oogopslag duidelijk maakt waar je vistekken, vissteigers, visgidsen en accommodaties kunt vinden. De online uitgaves (in het Nederlands en in het Duits) vind je op de website van Sportvisserij Nederland.

Sportvisser Thomas Wending ving deze fraaie zeeforel aan het Lauwersmeer.

ONDERZOEK NAAR WINDE VAN HET TJEUKEMEER

Winde is een populaire vissoort voor veel sportvissers en wordt regelmatig gevangen in de Friese rivieren, kanalen en meren. In het paaiseizoen, van maart tot mei, trekken ze richting de oeverzones van stromend water op zoek naar een geschikte locatie om zich voort te planten. Op sommige locaties in Nederland kunnen we ze dan, als zalm tegen stuwen op, zien springen.

TEKST: REMCO VERSPUI

Ook in de Friese boezem – het uitgestrekte stelsel van meren, vaarten en sloten – worden geregeld windes aangetroffen, maar waar ze zich voortplanten is helaas nog niet helemaal duidelijk. Om daar meer zicht op te krijgen werken Sportvisserij Nederland, Sportvisserij Fryslân, Wetterskip Fryslân en Hogeschool Van Hall Larenstein sinds maart 2023 samen aan een meerjarig onderzoek. Dit onderzoek richt zich op de migratie van winde in Tjeukemeer en de aan-

WERELDVISMIGRATIEDAG

Op 25 mei 2024 wordt verspreid over heel de aarde de Wereld Vismigratie Dag georganiseerd. Tijdens dit ééndaagse evenement wordt bewustzijn gecreëerd voor het belang van vismigratie: de massale verplaatsing van vissen van het ene watergebied of waterlichaam naar het andere.

Voor jong en oud zijn er op deze dag verschillende activiteiten. In de provincie Fryslân is Wetterskip Fryslân doorgaans de initiator en gastheer van dit evenement, zo ook deze editie. Dit jaar zal Wereld Vismigratie Dag Friesland onder meer plaatsvinden bij gemaal de Heining. Als startplek is gekozen voor Kweldercentrum Noarderleech van *It Fryske Gea by Hallum*. Tijd van handeling: 11.00-16.00 uur.

Meer info: kijk op de site van Wetterskip Fryslân, www.wetterskipfryslan.nl.

Bij gemaal de Heining vinden activiteiten plaats.

gelegene wateren. Het gedrag van windes wordt door aangebrachte digitale viszenders, die informatie sturen naar een ontvanger, onderzocht.

VISONDERZOEK

Afgelopen jaar zijn in alle vier de in- en uitgangen van het Tjeukemeer – én op de belangrijkste splitsingen van en naar de rivieren de Linde en de Tjonger – ontvangers in het water geplaatst. Met behulp van Pascal Sannes, de beroepsvisser op het Tjeukemeer, hebben we de eerste windes kunnen vangen en die voorzien van een zender. Na het uitlezen van deze zenders in februari, de zogenoemde hydrofoons, bleek al snel dat twee windes na het zenderen op meerdere uitgangen van het meer zijn waargenomen en begin dit jaar richting het westen van het Tjeukemeer, de Follegasloot, zijn getrokken. Of ze vervolgens door zijn gegaan richting de Grutte Brekken, of misschien zelfs het IJsselmeer, is nu nog onbekend. In 2024 gaat het onderzoek verder en proberen de onderzoekers meer windes te gaan volgen. Dit begint dit voorjaar bij de visserij op de Linde en Tjonger. De onderzoekers 'verzoeken vriendelijk' aan iedere sportvisser die een winde in het Tjeukemeer vangt, of in aangrenzende wateren, die vangst te melden via winde@visseninfriesland.nl.

Waar windes zich op de Friese boezem voortplanten is helaas nog niet helemaal duidelijk.

FISKERPRAET

In de rubriek Fiskerpraet geven wij een 'vooraanstaand' persoon uit de Friese hengelsport de vloer om actuele zaken te bespreken in het leven van een sportvisser. Deze keer pakt **Jan Bouma**, kandidaat-bestuurslid bij Sportvisserij Fryslân, zijn kans.

1 Naam:

Jan Bouma.

2 Woonplaats:

Kimswerd.

3 Leeftijd:

49.

4 Werk:

Accountmanager.

5 Lid van hengelsportvereniging:

Ik ben lid van de vereniging bij mij in de buurt, Ons Genoegen te Makkum.

6 Bestuursfunctie bij Sportvisserij Fryslân:

Ieder bestuurslid krijgt een portefeuille toegekend. Het is echter nog niet bekend welke portefeuille ik specifiek krijg toebedeeld.

7 Wat wil je met je bestuursfunctie voor elkaar krijgen?

Je kunt in het bestuur een bijdrage leveren aan de sportvisserij. Ik denk dat het goed en noodzakelijk is dat de belangen van deze hele grote groep mensen op de juiste wijze wordt behartigd in de maatschappij. Daarnaast dient er oog te zijn in de samenleving voor de toekomst van de sportvisserij en de toekomstige generatie sportvissers.

8 Wat wil je bereiken als bestuurder?

Graag wil ik actief meedenken over

de toekomst van de sportvisserij in Fryslân. Ik vind het belangrijk dat de sportvisserij voor eenieder bereikbaar is en de toekomst gewaarborgd is.

9 Favoriete sportvis:

Bruine forel.

10 Favoriete visstek:

Put van Nederhorst bij Joure.

11 Grootste/zwaarste vis die je hebt gevangen:

De grootste zal een snoek van 122 centimeter zijn aan de vlieghengel. Qua gewicht weet ik het niet omdat ik de vis nooit weeg.

12 Wat is je leukste moment ooit tijdens het sportvissen?

Een van de meest bijzondere is denk ik wel tijdens het vissen in Denemarken toen mijn vismaat en ik ongeveer zes meter uit elkaar stonden en er een bruinvis tussen ons door zwom.

13 Wat hoop je nog mee te maken op het gebied van de sportvisserij:

Ik hoop nog heel veel mooie vissen te mogen vangen. Persoonlijk kijk ik erg uit naar de opening van de vismigratie-rivier in het IJsselmeer. Ik denk dat dit ook

voor de sportvisserij veel positiefs gaat betekenen. Het zou toch prachtig zijn als er weer zeeforel op het IJsselmeer te vangen is. Ook Canada staat hoog op het lijstje om een keer te gaan vissen.

14 Strijdkreet/lijfspreuk:

Dan krijgen we wel erg clichématige dingen, maar 'pluk de dag' is voor mij erg belangrijk. We zijn hier tenslotte maar even.

15 Wat wil je verder nog kwijt?

Ik hoop voor de leden van onze sportvisserij in Friesland van toegevoegde waarde te kunnen zijn de komende tijd in het bestuur. Op naar een positieve toekomst.

COLOFON

Redactie en postadres:

Sportvisserij Fryslân
Biensma 27, 9001 XZ Grou

Telefoon: 0566 - 62 44 55

E-mail: info@visseninfriesland.nl

Website: www.visseninfriesland.nl

